

طراحی مدل بهینه انتخاب تأمین‌کننده با محوریت برنده در شرکت ساپکو

(مطالعه موردی: شرکت دانشبنیان میلان چسب)

شیوا اسلامی^۱

علیرضا شیخ^۲

احمد مهدی جو^۳

چکیده

جهت ارائه و طراحی مدل بهینه، در وهله اول معیارهای فعلی انتخاب تأمین‌کننده در شرکت طراحی و مهندسی قطعات ایران خودرو (ساپکو) بررسی شد. جامعه آماری تحقیق شامل ۱۴ نفر از خبرگان شرکت ساپکو می‌باشد که مصاحبه تخصصی با آنان به عمل آمد. بعد از اتمام مصاحبه، ضمن تجزیه و تحلیل داده‌ها و یافته‌های پژوهش، نتیجه‌گیری و نهایتاً مدل طراحی شد. با بررسی ضریب رگرسیونی و میزان همبستگی متغیرها مشخص شد تنها مؤلفه‌های توان طراحی و تولید، سیستم‌های مدیریت کیفیت و توان مالی ارتباط قوی و مستقیم با اعتبار برنده داشته‌اند (تأیید فرضیه‌های شماره ۱، ۲، ۴، ۹). نهایتاً ضریب تعیین مدل در این آزمون ۰/۴۲ درصد برآورد شد. به این معنی که در مدل تأییدشده نهایی، ۴۲ درصد از تغییرات معتبر انتخاب سازنده از متغیرهای اعتبار برنده، توان طراحی و تولید، سیستم مدیریت کیفیت، توان مالی و... تأثیر می‌گیرد. لذا به نظر می‌رسد شرکت‌های تأمین‌کننده قطعات از جمله شرکت دانشبنیان میلان چسب جهت حائز شرایط شدن برای انتخاب توسط ساپکو به عنوان تأمین‌کننده برتر، باید به عوامل تأییدشده مدل از جمله توان طراحی و تولید، سیستم‌های مدیریت کیفیت، توان مالی و اعتبار برنده خود اهتمام بیشتری در مقایسه با سایر متغیرهای مقاله داشته باشد.

کلمات کلیدی

انتخاب تأمین‌کننده، اعتبار برنده، شرکت ساپکو، شرکت میلان چسب

۱- گروه مدیریت کسب و کار، دانشکده مدیریت، علم و فناوری، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، تهران، ایران. (نویسنده مسئول) Sh.eslami@aut.ac.ir

۲- گروه مدیریت کسب و کار، دانشکده مدیریت، علم و فناوری، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، تهران، ایران. a.sheikh@aut.ac.ir

۳- گروه مدیریت اجرایی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. a.mahdijoo@sapco.com

فصلنامه مدیریت کسب و کار نوآورانه، شماره پنجاه و شش، زمستان ۱۴۰۱

مقدمه

انتخاب تأمین‌کننده و بازسازی زنجیره تأمین دو پدیده بهم‌مرتبه هستند (اشنایدارجانز و همکاران، ۲۰۱۵) که صنعت خودرو را بهشدت تحت تأثیر قرار می‌دهند (چوی و هونگ، ۲۰۰۲). درواقع، خودروسازان به‌طور فزاینده‌ای بر فعالیت‌های عمدۀ‌ای مانند مدیریت برنده، سبک، مهندسی، مونتاز و ساخت برخی از قطعات کلیدی مرکز می‌کنند (کالاپرس، ۲۰۰۲؛ کالاپرس و اربتا، ۲۰۰۵). در صنعت خودرو، تأمین‌کنندگان به‌طور متوسط ۸٪ از ارزش افزوده یک وسیله نقلیه را تشکیل می‌دهند (کلپا، ۲۰۱۷). در بخش خودرو، با سلسۀ‌مراتب افقی سنتی آن، معیار اصلی انتخاب، قیمت بود (فوجیموتو، ۲۰۰۱)؛ اما به‌تدريج سایر معیارهای انتخاب تأمین‌کننده مانند کيفيت و قابلیت‌های فني (بریچال و همکاران، ۲۰۰۱؛ کالاپرس، ۲۰۰۱) نيز به‌طور مداوم در نظر گرفته شده است (چوی و هارتلي، ۱۹۹۶). درنتيجه، با مشاركت فزاینده تأمین‌کنندگان تخصصي برای برآوردن نيازهای جديد (کاپوت و زيرپولي، ۲۰۰۱؛ استورجون و ون بيزيبروك، ۲۰۱۱) يك سلسۀ‌مراتب واقعی بين تأمین‌کنندگان مستقييم و غيرمستقييم تعريف شده است (بالست و كانسونى، ۲۰۰۷؛ كاستلى و همکاران، ۲۰۱۱) و بسياری از شركت‌های کوچک به تأمین‌کنندگان فرعی تنزل داده شده‌اند (راچيد، ۲۰۰۱؛ ولپاتو و استوکچتی، ۲۰۰۷) که موجب دو پيامد اصلی در بازار قطعات خودرو می‌گردد: ۱- کاهش تعداد تأمین‌کنندگان تا حد کمبود (شيله و همکاران، ۲۰۱۲)- افزایش قدرت به‌اصطلاح تأمین‌کنندگان بزرگ (چانارون، ۲۰۱۳؛ فريگانت، ۲۰۱۳)، در مقاييسه با خودروسازان. اين شركت‌ها می‌توانند مهارت‌های فني و قابلیت‌های لجيستيكي و همچنین توان مالي، حسن اعتبار (شهرت) و شايستگي‌های مديريتي را كه از جنبه‌های ضروري حفظ رابطه قابل اعتماد و طولاني‌مدت با خودروسازان هستند، ترکيب کنند (چragui و همکاران، ۲۰۰۴؛ كارلسون و وايمارك، ۲۰۰۱). محقادان به دو نتيجه جالب و اميدوار‌کننده دست یافتنند: نخست اينکه، تأمین‌کنندگانی که به مجموعه‌اي از مشتريان متنوع خدمت می‌کنند، در مقاييسه با تأمین‌کنندگانی که به مشتريان خاصی خدمات می‌دهند، شانس بيشتری برای به‌دست‌آوردن سفارش‌های بيشتر و گسترش بيشتر پايگاه مشتريان خود دارند. و دوم اينکه، تأمین‌کنندگانی که با مشتريانی با برنده برتسر سروکار دارند، سفارش‌های بيشتری را نيز از مشتريان معمولی در دوره بعدی دريافت می‌کنند (۱).

با توجه به اينکه معيارهای فعلی برای انتخاب تأمین‌کنندگان در شركت ساپکو در بيش از ۸۰ درصد موقع مورد استفاده بود؛ ولی در تحقيق حاضر بر آن شدیم تا معیارهای پيشنهادی را نيز پس از اعتبارسنجی برای انتخاب تأمین‌کنندگان در شركت ساپکو به مجموع معیارهای فعلی اضافه نماییم که تأثير آن‌ها بر اعتبار برنده تأمین‌کننده تا کنون مورد سنجش قرار نگرفته است. با اين حال، قيمت، كيفيت،

طراحی مدل بهینه انتخاب تأمین کننده با محوریت برندر شرکت ساپکو / اسلامی، شیخ و مهدی جو

تحویل همواره از محبوب‌ترین معیارها در رتبه‌بندی تأمین‌کنندگان باقی می‌ماند (کارساک و دورسون، ۲۰۱۶). از عوامل مؤثر بر اعتبار برنده تأمین‌کننده می‌توان به مواردی چون محبوبیت شرکت نزد خودروساز و روابط خوب و با کیفیت با آنان، توجه به بررسی دلیل محبوبیت تأمین‌کننده نزد شرکت خودروساز (حجم تولیدات و فروش بالا، برتر بودن برنده شرکت، میزان مشارکت با سایر برندهای خودروسازی می‌توان اشاره نمود (۱)). شرکت میلان چسب به عنوان یک شرکت دانش‌بنیان و بین‌المللی در حوزه تولید چسب و رزین صنعتی، صنایع پلیمر، عایق صوتی خودرو، مطالعه موردی مقاله‌جاري است و در صدد ورود به بازارهای داخلی و خارجی و قرار گرفتن در لیست شرکت‌های تأمین‌کننده ساپکو می‌باشد.

ادبیات تحقیق

مرواری بر معیارهای انتخاب تأمین‌کننده در مقالات معتبر بین‌المللی

در مقاله حاضر، معیارهای انتخاب تأمین‌کنندگان در مقالات مختلف بررسی شده است. مطالعات اولیه در این خصوص با بررسی مقالات معتبر بین‌المللی صورت پذیرفته است. در این مقاله علاوه بر اینکه ۲۳ معیار مهم در انتخاب تأمین‌کننده بررسی شده است. که این ۲۳ معیار با معیارهای درنظر گرفته شده در مقالات مختلف تاکنون تقریباً همپوشانی داشته است و در جدول ۱ خلاصه معیارهای مدنظر در مقالات مختلف بیان شده است (۲۵-۲۱۸). درخصوص شناسایی و اولویت‌بندی معیارهای مؤثر در انتخاب تأمین‌کننده با بررسی ادبیات موضوع انتخاب تأمین‌کنندگان مشخص می‌شود که مهم‌ترین معیارهای استفاده شده (۶ معیار اول) در ۷۸ مقاله با موضوع انتخاب تأمین‌کننده از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰ که به ترتیب عبارت‌اند از کیفیت، زمان تحویل، قیمت، توانایی ساخت و خدمات پس از فروش و نحوه مدیریت (۲۱۸-۲۵). همچنین طی بررسی آماری مقالات از سال ۱۹۶۰ تا ۱۹۹۶ نیز مهم‌ترین معیارهای مورد استفاده (۶ معیار اول) عبارت‌اند از قیمت، زمان تحویل، کیفیت، تجهیزات و ماشین‌آلات، موقعیت جغرافیایی و توانایی فنی بوده (۲۱۸-۲۵).

جدول ۱- معیارهای انتخاب تأمین‌کننده در مقالات مختلف معتبر بین‌المللی

معیارهای انتخاب تأمین‌کننده	سال و مرجع
کیفیت، تحویل بهموقع، سوابق اجرایی، برنامه گارانتی و مرجعی، توانایی تولید، قیمت، توانایی فنی، موقعیت مالی، سیستم شکایت از مشکلات، سیستم ارتباطات، شهرت و اعتبار، میزان علاقه به کسب‌وکار، مدیریت سازمان، کنترل‌های عملکردی، خدمات پس از فروش، اخلاق و رفتار پرسنل، جایگاه شرکت، توانایی بسته بندی، روابط کاری پرسنل، موقعیت جغرافیایی، میزان کسب‌وکارهای قبلی، کمک‌های آموزشی، میزان توافقات دو جانبه	Dickson (1966) [3]

فصلنامه مدیریت کسب و کار نوآورانه، شماره پنجم و شش، زمستان ۱۴۰۱

کیفیت، تحویل بهموقع، قیمت، توانایی فنی، موقعیت مالی، سوابق کاری تأمین‌کننده، انعطاف‌پذیری، خدمات	Muralitharan et al. (2002) [4]
قیمت، کیفیت، هزینه‌ها، نام و برند تجاری تأمین‌کننده، استفاده از مواد دوستدار طبیعت، انعطاف‌پذیری، شهرت و اعتبار، برند تجاری تأمین‌کننده	Humphreys et al. (2003) [5]
قیمت، زمان تحویل، رضایت مشتری، کیفیت محصول، خدمات پس از فروش، انعطاف‌پذیری سازی تأمین‌کننده، فرهنگ و روابط کاری، سابقه و تجربه بلند مدت در تأمین	Choy et al. (2003) [6]
کیفیت، زمان تحویل، هزینه‌های محصول، رضایت مشتری، هزینه‌های مدیریت، فرآیند حمل و نقل	Dulmin et al. (2003) [7]
اعتبار تحویل، انعطاف‌پذیری و تحویل، زمان پاسخ‌گویی زنجیره تأمین، قیمت، انعطاف محصول، هزینه‌های حمل و نقل محصول، هزینه گارانتی محصول یا هزینه قطعات برگشتی، میزان گردش سرمایه	Wang et al. (2004) [8]
هزینه، کیفیت، قیمت محصول نهایی، داشتن سوابق همکاری با تأمین‌کننده، شایستگی و تجربه تأمین‌کننده، توانایی و صداقت کارکنان فروش	Degraeve et al. (2004) [9]
تحویل بهموقع، کیفیت محصول، توانایی پاسخ به درخواست‌های ضروری، شفافیت حساب‌های مالی، توانایی طراحی محصول، خدمات پس از فروش، قیمت محصول	Bharadwaj et al. (2004) [10]
کیفیت محصول نهایی، هزینه، زمان تحویل، اعتماد، انعطاف‌پذیری و نوآوری، تعامل و همکاری، روابط بلندمدت ما بین مشتری و تأمین‌کننده، پذیرش تکنولوژی جدید توسط تأمین‌کننده، عملکرد مالی شفاف، توانایی طراحی محصول، کیفیت اجزاء محصول	Lin et al. (2005) [11]
کیفیت، پاسخ‌گویی، تحویل بهموقع، توانایی مالی، مدیریت، توانایی فنی، امکانات تأمین‌کننده	Liu and Hai. (2005) [12]
قدرت مالی، قابلیت اطمینان، انعطاف‌پذیری، نحوه گردش اطلاعات، کیفیت محصول، تحویل بهموقع	Araz et al. (2006) [13]
تحویل بهموقع، کیفیت محصول، قیمت محصول، سطح تکنولوژی و تولید، پاسخ‌گویی به نیازهای مشتری، حرفاًی بودن پرسنل فروش، کیفیت روابط	Shyur et al. (2006) [14]
هزینه، رضایت مشتری، کیفیت، توانایی مالی، توانایی فنی، آموزش پرسنل، فرهنگ سازمانی، تحقیق و توسعه، ایمنی	Chan et al. (2007) [15]
کیفیت، هزینه، تکنولوژی، توانایی تولید، تحقیق و توسعه، تحویل بهموقع، خدمات ارائه شده	Su and Hou (2007) [16]
توانایی تولیدی، مدیریت کیفیت، خدمات قبل و پس از فروش، کیفیت، تحویل بهموقع، میزان کنترل سازمان، برنامه کسب‌وکار، ارتباط با مشتری	Ha and Krishnan (2008) [17]
انعطاف‌پذیری، کیفیت، قیمت، خدمات، تحویل بهموقع	Mendoza and Ventura (2008) [18]
کیفیت، تحویل بهموقع، قیمت، توانایی تولید، خدمات، مدیریت، تحقیق و توسعه، توانایی مالی، انعطاف‌پذیری، شهرت، اعتبار	Ho and Xu (2010) [19]

منبع: شماره ۲۵ فهرست منابع

طراحی مدل بهینه انتخاب تأمین کننده با محوریت برندر شرکت ساپکو / اسلامی، شیخ و مهدی جو

سپس معیارهای انتخاب تأمین کننده در مقالات مختلف از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۸ نیز در جدول ۲ به روزرسانی و جمع آوری گردیده است.

جدول ۲- معیارهای انتخاب تأمین کننده در مقالات مختلف معتبر بین المللی

معیارهای انتخاب تأمین کننده	سال و مرجع
کیفیت، هزینه، تحويل بهموقع، توانایی تکنولوژیکی در طراحی و تحقیق و توسعه، بهای تمام شده محصول، هزینه های سفارش گذاری، هزینه لجستیک، تحويل بهموقع، طول مدت سفارش گذاری، تضمین یا گارانتی محصول، نرخ برگشتی محصول	K. Govindan et al. (2012) [21]
سازگاری، رابطه بین خریدار و تأمین کننده، تبادل اطلاعات، کیفیت، دانش و مهارت پرسنل، رضایت مشتری، تحويل بهموقع، صرفه جویی در هزینه، انعطاف پذیری در خرید، ریسک، امنیت اطلاعات، نبود کنترل مدیریتی، اتحادیه کارگری	J.J. H. Liou et al. (2014)[20]
نحوه کسب و کار، اعتبار و شهرت تأمین کننده، نمره ارزیابی، سطح همکاری و مشارکت، فرهنگ سازمانی، روابط نزدیک، تحويل بهموقع، تکمیل سفارشات، شرایط حمل و نقل، انعطاف پذیری در تحويل، میزان سفارشات، توانمندی عملیاتی و تکنیکی، پیش‌تیانی فنی، دانش فنی، زمان پاسخ‌گویی، قابلیت حل مسئله، فعالیت‌های تکنولوژی محور، خدمات پس از فروش، بهای تمام شده محصول، نگرانی‌های زیست محیطی	F. Cebi and I. Otay (2016)[22]
معیارهای اقتصادی: کاهش بهای تمام شده محصول، نوآوری در مباحث مالی، افزایش بازده سرمایه گذاری، ایجاد ارزش برای مشتری، سرمایه گذاری در تحقیق و توسعه محصولات، طراحی محصول با در نظر گرفتن کاهش بهای تمام شده مواد اولیه. معیارهای زیست محیطی: مشارکت‌های داخلی و خارجی سازمان، تجارب فنی و تحقیق و توسعه برای پیاده‌سازی فضای سبز بیشتر، توسعه قابلیت‌های لجستیکی زیست محیطی سبز، توسعه فعالیت‌های عملیاتی تولیدی سبز، تعهدات اخلاقی مدیران به محیط‌زیست، طراحی محصولات منطبق با محیط‌زیست، استقرار بازار سان محیط‌زیست. معیارهای اجتماعی: به کارگیری خط‌مشی‌های اجتماعی - اقتصادی، پاسخ‌گویی سریع به مشتری و تقاضای بازار، افزایش ارتقاء سطح ذهنیت عمومی سازمان، پاسخ‌گویی به ذی‌نفعان و سهامداران، مسئولیت اجتماعی شرکتی، معیارهای فرهنگی و ارزش‌های اجتماعی و عرف، رعایت حقوق بهداشتی و سلامتی کاری کارکنان	S. Kusi-Sarpong et al. (2018) [23]

منبع: یافته پژوهشگران

معیارهای انتخاب تأمین کننده در برخی از شرکت‌های مدیریت زنجیره تأمین (خودروسازان داخلی)

در جدول ۳ مطابق با تحقیقات صورت گرفته و ارجاع به مقاله کارشنده در این حوزه در سال ۱۳۹۱

در صنعت خودرو (شرکت سازه‌گستر ساپیا) معیارهای انتخاب تأمین کننده بیان می‌گردد.

فصلنامه مدیریت کسب و کار نوآورانه، شماره پنجاه و شش، زمستان ۱۴۰۱

جدول ۳ - معیارهای انتخاب تأمین‌کننده در شرکت سازه‌گستر سایپا

توانایی طراحی، توانایی فنی، تکنولوژی، تحقیق و توسعه	توانایی تولید
تعداد قطعات تأییدشده در هر یک میلیون، میزان شکایت از کیفیت، برنامه بهبود مستمر، برنامه‌های مدیریت کیفیت، سیستم کیفیت ایزو، تعداد قطعات مرجوعی از خط تولید و مشتری	کیفیت قطعه
شامل رقابتی بودن قیمت، توانایی کاهش قیمت، هزینه‌های ساخت و لجستیک، هزینه سفارش‌دهی و تأمین قطعات یدکی، هزینه‌های مستقیم و غیر مستقیم	قیمت
مناسب بودن زمان تحویل، میزان تأخیر در زمان تحویل، شرایط و موقعیت جغرافیایی، درصد محصولات تحویلی پیش از زمان مقرر، مدت‌زمان انتظار	زمان تحویل

منبع: شماره ۲ فهرست منابع

پیشینه موضوع تحقیق در شرکت تأمین و مهندسی قطعات ایران خودرو (ساپکو)

شرکت طراحی مهندسی و تأمین قطعات ایران خودرو در سال ۱۳۷۲ با هدف تکمیل حلقة ارتباطی طراحی - ساخت و مونتاژ خودرو در کشور ایران تأسیس و از ابتدای سال ۱۳۷۳ فعالیت خود را با ۶۵ نفر آغاز کرد. از آنجا که رسالت اولیه ساپکو، استفاده حداکثری از امکانات بالقوه صنایع داخلی در تأمین قطعات موردنیاز خطوط تولید شرکت ایران خودرو تعیین شده بود، ساپکو در زمینه شناسایی و ارزیابی توانایی‌های سازندگان در اقصی نقاط کشور اقداماتی گسترش داد. در این ارتباط، ساپکو به طور مستمر به شناسایی و ارزیابی منابع ساخت قطعات، مواد اولیه و... اقدام نموده است.

در مقاله حاضر ابتدا به بررسی معیارهای فعلی برای انتخاب تأمین‌کنندگان در شرکت ساپکو پرداخته شده است. سپس معیارهای پیشنهادی (معیارهای مطلوب) به منظور ارائه و طراحی مدل بهینه انتخاب تأمین‌کننده با در نظر گرفتن نقش برنده در اخته شده است. معیارهای پیشنهادی پس از تأیید خبرگان شرکت ساپکو ارائه گردیده است. در نهایت، جدول ۴ و ۵ از مصاحبه با ۱۵ نفر از خبرگان شرکت ساپکو در واحدهای ذی‌ربط با تأمین‌کنندگان حاصل گردیده است. براساس معیارهای فعلی انتخاب تأمین‌کننده در ساپکو بیشتر بر متغیرهای مربوط به عملکرد تأمین‌کنندگان تمرکز داشته است؛ در حالی که معیارهای پیشنهادی (مطلوب) برای انتخاب تأمین‌کنندگان در ساپکو با رویکردی متفاوت، بیشتر نقش برنده و شهرت برنده مدنظر قرار گرفته است (جدول ۵).

طراحی مدل بهینه انتخاب تأمین کننده با محوریت برندر شرکت ساپکو / اسلامی، شیخ و مهدی جو

جدول ۴ - معیارهای فعلی انتخاب تأمین کننده در شرکت ساپکو

معیار مورد بررسی در تأمین کننده	شرح معیار مورد بررسی	فاز همکاری
نیاز ساپکو و زمینه فعالیت	آیا ساپکو به قطعه تولیدی توسط تأمین کننده نیاز دارد؟	فاز ۱: بررسی و معرفی تأمین کنندگان کاندیدای همکاری
توان تولید داخل	آیا تأمین کننده قطعه موردنیاز ساپکو را در داخل کشور تولید می کند؟	
ارزش افزوده همکاری	همکاری با تأمین کننده به لحاظ قیمت و عمق ساخت داخل، چه ارزش افزوده ای برای ساپکو دارد؟	
توان مالی	میزان سرمایه در گردش و توان تأمین مالی تأمین کننده چقدر است؟	
سیستم مدیریت کیفیت	آیا استانداردهای ISO9001 و IATF 16949 در تأمین کننده مستقر شده و جاری است؟	
توان مهندسی کیفی	ارزیابی اولیه توان مهندسی کیفی تأمین کننده با چکلیست اختصاصی شامل ۱۰ معیار اصلی	فاز ۲: ارزیابی اولیه از تأمین کننده معرفی شده
توان طراحی مهندسی	ارزیابی اولیه توان طراحی مهندسی تأمین کننده با چکلیست اختصاصی شامل ۷ معیار اصلی	
توان ساخت و خودکفایی	ارزیابی اولیه توان ساخت و خودکفایی تأمین کننده با چکلیست اختصاصی شامل ۱۵ معیار اصلی	
ظرفیت تولید	ارزیابی ظرفیت تولید تأمین کننده با چکلیست اختصاصی	
آنالیز قیمت و اقتصادی بودن همکاری	قیمت رقابتی، کاهش هزینه مواد اولیه مصرفی، کاهش هزینه سربار تولید، کاهش هزینه دستمزد، کاهش هزینه بسته بندی و حمل و... در قطعه و یا مجموعه تولیدی توسط تأمین کننده	فاز ۳: ادامه همکاری با تأمین کننده معرفی شده
لجستیک و تأمین	موقعیت جغرافیایی تأمین کننده، نزدیکی به سایت های تولیدی ایران خودرو، تحویل به موقع، مقدار تأمین شده، سهم از MRP، توقف خط تولید، اخطار لجستیکی و...	
فرایند و محصول	ارزیابی کیفی فرایند تولید تأمین کننده برای یک محصول خاص با چکلیست اختصاصی شامل ۱۲ معیار اصلی	
	ارزیابی جامع تأمین کننده در چهار حوزه: کیفیت، طراحی مهندسی، ساخت و خودکفایی، لجستیک با چکلیست های اختصاصی	

منبع: یافته پژوهشگران

فصلنامه مدیریت کسب و کار نوآورانه، شماره پنجاه و شش، زمستان ۱۴۰۱

جدول ۵- معیارهای پیشنهادی (مطلوب) انتخاب تأمین‌کننده در شرکت ساپکو

فاز همکاری	معیارهای پیشنهادی برای بررسی در تأمین‌کننده	شرح زیرمعیارهای مورد بررسی
فاز ۱: بررسی و معرفی تأمین‌کنندگان کاندیدای همکاری	چشم‌انداز، مأموریت و فلسفه وجودی سازمان، ارزش‌های اخلاقی و گذهای رفتاری سازمان چگونه است؟	عناصر چشم‌انداز، مأموریت و فلسفه وجودی سازمان، ارزش‌های اخلاقی و گذهای رفتاری سازمان چگونه است؟
	میزان تأثیرگذاری بر سازمان	میزان تأثیرگذاری تأمین‌کننده بر تصمیمات و اقدامات سازمان چقدر است؟
	میزان تمايل به همکاري با سازمان	میزان انگيزه و تمايل تأمین‌کننده به همکاري با سازمان چقدر است؟
	میزان ريسک همکاري	آيا همکاري با تأمین‌کننده سبب کاهش ريسک‌های تأمین، مالي، كيفي و ... مي شود؟
فاز ۲: ارزیابی اولیه از تأمین‌کننده معرفی شده	خوشنامی و برنز	تأمین‌کننده چقدر در صنعت قطعه‌سازی خوشنام بوده و برنز معتبری دارد؟ آيا برنز سازمان ارزش گذاري شده است؟
	نتایج عملکرد گذشته	نتایج عملکرد تأمین‌کننده از منظر کيفي، لجستيكي، پروژه‌های توسعه محصول، پروژه‌های خودکفائي، تأمین بهموقع و پايدار چگونه بوده است؟
	رتبه ريسک مالي	وضعیت نسبت‌های سودآوري، اهرمي و بهره‌وری، صورت گرديدش وجوده نقد، سرمایه در گرديدش و نقديتگی تأمین‌کننده چگونه است؟
	میزان آلايندگي زیستمحیطی	میزان رعيت الزامات و استانداردهای زیستمحیطی ملي و بين‌المللی در تأمین‌کننده چگونه است؟
فاز ۳: ادامه همکاري با تأمین‌کننده معرفی شده	میزان مصرف انرژي و منابع طبيعی	وضعیت شاخص‌های بهره‌وری مصرف انرژي و منابع طبیعی در تأمین‌کننده چگونه است؟
	ثبتات در مدیریت و کارکنان	میزان تغييرات مدیريتي و کارکنان در تأمین‌کننده چقدر است؟
	شايسستگي‌های کليدي و مزيت‌های رقابتی	شايسستگي‌هایی که در صنعت قطعه‌سازی ايران، تعداد كمي از شركتها آن‌ها را دارند و يا منحصر به تأمین‌کننده است، کدام موارد مي‌باشند؟
	رضایت تأمین‌کننده از همکاري با سازمان	وضعیت رضایت تأمین‌کننده از ابعاد متفاوت همکاري با سازمان چگونه است؟
فاز ۳: ادامه همکاري با تأمین‌کننده معرفی شده	میزان همسویي تأمین‌کننده با استراتژي‌ها و ارزش‌های سازمان	تصميمات و اقدامات تأمین‌کننده چه میزان همسو و مكمل استراتژي‌های سازمان است؟ تناسب ارزش‌های اخلاقی و سازمانی تأمین‌کننده با ارزش‌های سازمان چگونه است؟
	ادame همکاري با سازمان	میزان تمايل تأمین‌کننده به ادame و توسعه همکاري با سازمان چقدر است؟

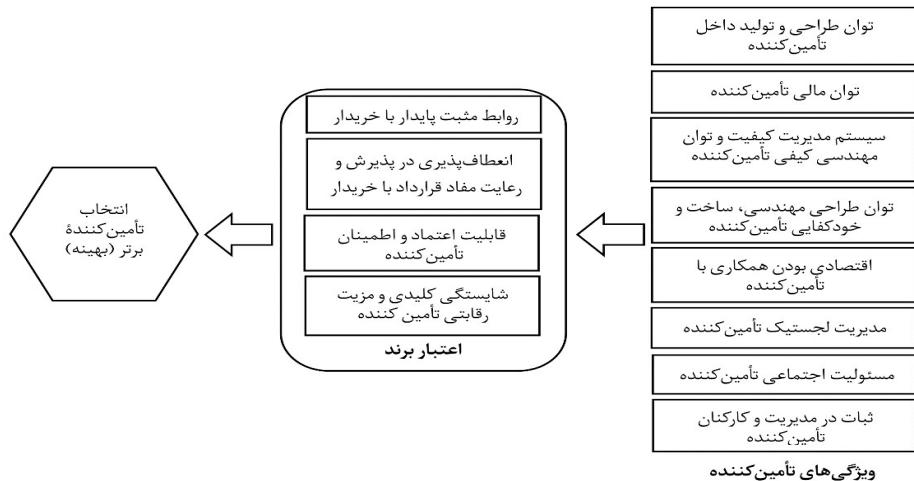
منبع: يافته پژوهشگران

طراحی مدل بهینه انتخاب تأمین کننده با محوریت برندر شرکت ساپکو / اسلامی، شیخ و مهدی جو

اعتبار برند

اعتماد برند می‌تواند به عنوان تمایل مصرف‌کننده به طور کلی بر توانایی نام تجاری برای انجام وظایف مشخص شده آن تعریف شود (چاده‌وری و هولبروک، ۲۰۰۱). گوتی و زنگین (۲۰۱۳) معتقد هستند اعتماد به نام تجاری عامل مهم واسطه در رفتار مشتریان قبل و بعد از خرید محصول است. و منجر به وفاداری بلند مدت می‌شود و رابطه بین دو ذی‌نفع را تقویت می‌کند. به عقیده انور و همکاران (۲۰۱۱) اعتماد نام تجاری بدون شک یکی از قوی‌ترین ابزار ایجاد روابط با مشتریان و ابزار غالب بازاریابی شرکت است. لاو و لی (۱۹۹۹) بیان می‌کنند که اعتماد برند مبتنی بر اعتقاد مصرف‌کننده است که برند دارای ویژگی‌های خاصی است که آن را سازگار، صالح، صادق، مسئولیت‌پذیر می‌سازد. به اعتقاد لی و همکاران (۲۰۰۸)، اعتماد برند، اندازه‌گیری جهانی از یک احساس عمومی یا تمایل گریز از سمت مصرف‌کنندگان به سمت برند است. (۱۹-۲۴) شرط‌های لازم برای اعتبار برند می‌توان به مواردی همچون: ۱- روابط مشبّت پایدار تأمین کننده با خریدار ۲- انعطاف‌پذیری تأمین کننده در پذیرش و رعایت مفاد قرارداد با خریدار ۳- اعتماد و اطمینان تأمین کننده اشاره نمود.

مدل پیشنهادی تحقیق

نمودار ۱- مدل پیشنهادی تحقیق

منبع: یافته پژوهشگران

فصلنامه مدیریت کسب و کار نوآورانه، شماره پنجاه و شش، زمستان ۱۴۰۱

فرضیات تحقیق

در مقاله حاضر فرضیات به شرح زیر مطرح می‌گردد:

فرضیه پیشنهادی ۱: بین توان طراحی و تولید داخل تأمین‌کننده و اعتبار برند رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

فرضیه پیشنهادی ۲: بین توان مالی تأمین‌کننده و اعتبار برند رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

فرضیه پیشنهادی ۳: بین توان طراحی مهندسی، ساخت و خودکفایی تأمین‌کننده و اعتبار برند رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

فرضیه پیشنهادی ۴: بین سیستم مدیریت کیفیت و توان مهندسی کیفی تأمین‌کننده و اعتبار برند رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

فرضیه پیشنهادی ۵: بین اقتصادی بودن همکاری با تأمین‌کننده و اعتبار برند رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

فرضیه پیشنهادی ۶: بین مدیریت لجستیک تأمین‌کننده و اعتبار برند رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

فرضیه پیشنهادی ۷: بین مسئولیت اجتماعی تأمین‌کننده و اعتبار برند رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

فرضیه پیشنهادی ۸: بین ثبات در مدیریت و کارکنان تأمین‌کننده و اعتبار برند رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

فرضیه پیشنهادی ۹: بین اعتبار برند و انتخاب تأمین‌کننده برتر (بهینه) رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

روش تحقیق

این تحقیق از نظر هدف کاربردی و همچنین از نظر نوع و ماهیت، یک تحقیق توصیفی - پیمایشی است و سعی دارد تا از روش‌های تحقیق کمی و کیفی برای دستیابی به اهداف آن استفاده کند. به منظور انجام مطالعات میدانی تحقیق، ابزارهای مصاحبه ساختاریافته (برای نهایی کردن مؤلفه‌های مدل) و پرسشنامه برای بررسی میزان همبستگی متغیرهای و مدل‌سازی تحقیق به کار گرفته می‌شود.

طراحی مدل بهینه انتخاب تأمین کننده با محوریت برندر شرکت ساپکو / اسلامی، شیخ و مهدی جو

جامعه آماری

جامعه آماری تحقیق حاضر را ۱۴ نفر از خبرگان شرکت ساپکو در حوزه انتخاب تأمین کنندگان تشکیل می‌دهند. به همین لحاظ سعی شده است تا تمام خبرگان این موضوع به عنوان جامعه آماری تحقیق انتخاب شوند.

روش تحلیل داده‌ها

برای تحلیل داده‌های بدست آمده، از روش‌های آمار توصیفی و هم از روش‌های آمار استنباطی استفاده شده است. برای تحلیل روایی و پایایی مدل از ضریب آلفای کرونباخ و تحلیل عاملی استفاده شده است. تحلیل عاملی یک فن آماری است که در علوم انسانی کاربرد فراوان دارد؛ در حقیقت، استفاده از تحلیل عاملی در شاخه‌هایی که در آن‌ها آزمون و پرسشنامه استفاده می‌شود، لازم و ضروری است. رندال و ریچارد (۱۳۸۸). همچنین نرمال بودن داده‌ها از طریق آزمون کولموگروف، اسمیرنوف مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است. نهایتاً برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون تی تکنمونه‌ای، آزمون‌های همبستگی، تحلیل واریانس و مدل معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار smart PLS و SPSS استفاده شده است.

بررسی روایی و پایایی پرسشنامه

میزان ضریب اعتماد یا پایایی پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ به‌طور کلی و برای تک‌تک عوامل مورد بررسی قرار گرفته است:

جدول ۶- محاسبه آلفای کرونباخ

ضریب آلفای کرونباخ	تعداد سؤالات پرسشنامه
۰/۹۲۹	۳۷

منبع: یافته پژوهشگران

با استفاده از تحلیل عاملی می‌توان مشخص نمود که آیا پرسشنامه شاخص‌های مورد نظر را اندازه‌گیری می‌کند یا خیر. در تحلیل عاملی باید سؤالاتی که برای ارزیابی یک شاخص یا صفت خاص طرح شده‌اند، دارای یک بار عاملی مشترک باشند که برای سؤالات مربوط به مدل انتخاب تأمین کننده بهینه در ساپکو ۰/۸۳ می‌باشد. نتایج آزمون مناسب بودن تعداد نمونه برای تحلیل عاملی (KMO) محاسبه گردیده است. میزان KMO برای سؤالات پرسشنامه میزان ۰/۸۳۲ بدست آمده

فصلنامه مدیریت کسب و کار نوآورانه، شماره پنجاه و شش، زمستان ۱۴۰۱

است که برای انجام تحلیل عاملی میزان مناسبی است. برای پرسشنامه این تحقیق ماتریس چرخش یافته از روش چرخش واریمaks استفاده شد.

تحلیل جمعیت‌شناختی جامعه آماری

با توجه به اینکه پرسشنامه بین تمام خبرگان این حوزه در شرکت توزیع شده است. روش نمونه‌گیری کل شماری بوده و در حقیقت، کل جمله مورد بررسی قرار گرفته است. ترکیب جامعه آماری به صورت زیر بوده است.

جدول ۷ - مشخصات جمعیت‌شناختی

سن (سال)	تعداد	درصد	تحصیلات	تعداد	درصد	جنسیت	تعداد	درصد	پست	تعداد	درصد	سابقه	تعداد	درصد
۳۱-۴۵	۹	۶۴/۳	لیسانس	۳	۲۱/۴	زن	----	----	کارشناس	----	----	۰-۱۰	----	----
۴۶-۶۰	۵	۳۵/۷	کارشناسی ارشد	۶	۴۲/۹	مرد	۱۴	۱۰۰	سرپرست	۷	۵۰	۱۱-۲۰	۴	۲۸/۶
			دکتری	۵	۳۵/۷			مدیر		۷	۵۰	۲۱-۳۰	۱۰	۷۱/۴

منبع: یافته پژوهشگران

بررسی نرمال بودن نتایج

به منظور انتخاب روش درست تحلیل داده‌ها، فرض نرمال بودن داده‌ها انجام می‌شود. برای این منظور در این تحقیق از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف برای آزمون نرمال بودن داده‌ها استفاده می‌شود. هنگام بررسی نرمال بودن داده‌ها ما فرض صفر مبتنی بر اینکه توزیع داده‌ها نرمال است را در سطح خطای ۵٪ تست می‌کنیم. بنابراین اگر آماره آزمون بزرگ‌تر مساوی 0.05 به دست آید، در این صورت دلیلی برای رد فرض صفر مبتنی بر اینکه داده نرمال است، وجود نخواهد داشت. به عبارت دیگر، توزیع داده‌ها نرمال خواهد بود. برای آزمون نرمالیتۀ فرض‌های آماری به صورت زیر تنظیم می‌شود:

H_0 : توزیع داده‌های مربوط به هر یک از متغیرها نرمال است.

H_1 : توزیع داده‌های مربوط به هر یک از متغیرها نرمال نیست.

نتایج به دست آمده به صورت جدول زیر می‌باشد. با توجه به نتایج به دست آمده و سطح معناداری مؤلفه‌ها می‌توان گفت که داده‌های آزمون نرمال بوده و می‌توان از آزمون‌های پارامتریک استفاده کرد. لازم به ذکر است که این آزمون برای گویه‌ها نیز انجام شده و نرمال بودن داده‌ها تأیید شده است.

طراحی مدل بهینه انتخاب تأمین کننده با محوریت برندر شرکت ساپکو / اسلامی، شیخ و مهدی جو

جدول - آزمون کولموگروف اسمیرنوف

انتخاب تأمین کننده	اعتبار برنده	ثبت مدیریت و کارکنان	مسئولیت اجتماعی	مدیریت لجستیک	اقتصادی بودن همکاری	سیستم مدیریت کیفیت	توان مالی	توان طراحی و تولید	آزمون کولموگروف اسمیرنوف
۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	۱۴	تعداد
۳,۳۵۷۱	۳,۳۴۲۹	۳,۱۷۸۶	۲,۷۸۵۷	۳,۳۸۱۰	۳,۴۲۸۶	۳,۲۸۵۷	۲,۷۶۷۹	۳,۲۵۸۹	میانگین پارامترهای انحراف معیار
/۳۸۷۳۷	/۵۲۸۷۳	/۵۰۴۱۰	/۶۴۱۹۴	/۵۶۷۷۵	/۷۰۳۲۱	/۵۸۹۹۰	/۶۰۸۱۵	/۴۰۵۸۶	نرمال بودن
/۱۸۷	/۱۸۶	/۲۱۰	/۲۰۲	/۱۹۳	/۲۹۲	/۱۸۶	/۲۲۰	/۱۱۴	قدر مطلق
/۱۲۵	/۱۷۱	/۲۱۰	/۱۷۵	/۱۶۵	/۲۰۸	/۱۸۶	/۱۴۳	/۱۱۴	حداکثر اختلاف
-/۱۸۷	-/۱۸۶	-/۱۶۷	-/۲۰۲	-/۱۹۳	-/۲۰۲	-/۱۰۹	-/۲۲۰	-/۱۱۳	مشتبه منفی
/۷۰۰	/۶۹۶	/۷۸۵	/۷۵۶	/۷۲۱	/۱۰۹۲	/۶۹۶	/۸۲۴	/۴۲۶	آماره آزمون
/۷۱۱	/۷۱۹	/۵۸۶	/۶۱۶	/۶۷۷	/۱۸۴	/۷۱۸	/۵۰۶	/۹۹۴	سطح معناداری
توزيع نرمال است									

منبع: یافته پژوهشگران

بررسی وضعیت متغیرها با استفاده از آزمون تی

به منظور بررسی وضعیت متغیرهای تحقیق از آزمون تی استیویدنت استفاده شده است. نتایج آزمون در جدول زیر ارائه شده است. براساس نتایج آزمون می توان گفت که تأمین کنندگانی که در حال حاضر با ساپکو همکاری می کنند در مؤلفه های توان طراحی و تولید، اقتصادی بودن همکاری، مدیریت لجستیک، اعتبار برنده و انتخاب تأمین کننده، وضعیت مناسبی داشته اند و در مؤلفه های توان مالی، سیستم مدیریت کیفیت، مسئولیت اجتماعی و ثبات مدیریت و کارکنان وضعیت مناسبی نداشته اند.

فصلنامه مدیریت کسب و کار نوآورانه، شماره پنجاه و شش، زمستان ۱۴۰۱

جدول ۹- آزمون تی تکنومنهای

معیار آزمون = ۲						آماره آزمون تی درجه آزادی	
فاصله اطمینان ۹۵ درصد		انحراف از میانگین	سطح معناداری	درجه آزادی			
سطح بالا	سطح پایین						
/۴۹۳۲	/۰۲۴۷	/۲۵۸۹۳	/۰۳۳	۱۳	۲/۳۸۸	توان طراحی و تولید	
/۱۱۹۰	-/۵۸۲۳	-/۲۳۲۱۴	/۱۷۷	۱۳	-۱/۴۲۸	توان مالی	
/۶۲۶۳	-/۰۵۴۹	/۲۸۰۷۱	/۰۹۳	۱۳	۱/۸۱۲	سیستم مدیریت کیفیت	
/۸۳۴۶	/۰۲۲۵	/۴۲۸۵۷	/۰۴۰	۱۳	۲/۲۸۰	اقتصادی بودن همکاری	
/۷۰۸۸	/۰۵۳۱	/۳۸۰۹۵	/۰۲۶	۱۳	۲/۵۱۱	مدیریت لجستیک	
/۱۵۶۴	-/۵۸۴۹	-/۲۱۴۲۹	/۲۳۴	۱۳	-۱/۲۴۹	مسئولیت اجتماعی	
/۴۶۹۶	-/۱۱۲۵	/۱۷۸۵۷	/۲۰۸	۱۳	۱/۳۲۵	ثبات مدیریت و کارکنان	
/۶۴۸۱	/۰۳۷۶	/۳۴۲۸۶	/۰۳۱	۱۳	۲/۴۲۶	اعتبار برنده	
/۵۷۹۹	/۱۳۴۴	/۳۵۷۱۴	/۰۰۴	۱۳	۳/۴۶۴	انتخاب تأمین کننده	

منبع: یافته پژوهشگران

رتبه‌بندی متغیرها

در ادامه، مؤلفه‌های تحقیق از طریق آزمون فریدمن رتبه‌بندی شدند و وزن آن‌ها به صورت زیر به دست آمد. براساس آماره آزمون (سطح معناداری کوچک‌تر از ۰,۰۵)، تفاوت معیارها در آزمون فریدمن معتبر شناخته شده است و اقتصادی بودن همکاری با تأمین کننده و اعتبار برنده آن بالاترین وزن را به دست آورده‌اند. از طرفی، پایین‌ترین وزن مربوط به توان مالی و مسئولیت اجتماعی بوده است. این رتبه‌بندی نشان‌دهنده آن است که مهم‌ترین ویژگی از نظر پاسخ‌گویان اقتصادی بودن همکاری با تأمین کننده‌گان بوده است.

Test Statistics^a

۱۴	تعداد
۲۶/۸۰۷	مربع کای
۸	درجه آزادی
/۰۰۱	سطح معناداری

طراحی مدل بهینه انتخاب تأمین کننده با محوریت برندر شرکت ساپکو / اسلامی، شیخ و مهدی جو

جدول ۱۰- رتبه بندی متغیرهای تحقیق (آزمون فریدمن)

متغیرها	میانگین رتبه	رتبه
توان طراحی و تولید	۵,۱۱	۶
توان مالی	۲,۶۸	۹
سیستم مدیریت کیفیت	۵,۳۲	۵
اقتصادی بودن همکاری	۶,۵۰	۱
مدیریت لجستیک	۵,۶۸	۴
مسئولیت اجتماعی	۳,۱۱	۸
ثبات مدیریت و کارکنان	۴,۶۸	۷
اعتبار برنده	۶,۰۰	۲
انتخاب تأمین کننده	۵,۹۳	۳

منبع: یافته پژوهشگران

آزمون همبستگی متغیرها

به منظور بررسی فرضیات تحقیق از آزمون‌های همبستگی پیرسون استفاده شده است. در این آزمون ارتباط بین متغیرهای مستقل و وابسته در مدل مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج در جدول زیر جمع‌بندی شده است. براساس این نتایج در سطح اول مدل ارتباط توان طراحی و تولید و سیستم‌های مدیریت کیفیت با اعتبار برنده و انتخاب تأمین کننده مورد تأیید قرار گرفته است. اما همبستگی باقی متغیرها را نمی‌توان تأیید کرد.

جدول ۱۱- نتایج آزمون همبستگی پیرسون

ضریب همبستگی پیرسون			
انتخاب تأمین کننده	اعتبار برنده	ضریب همبستگی پیرسون	
۰۷۱۵**	۰۶۹۳**	ضریب همبستگی پیرسون	قدرت طراحی و تولید
۰۰۰۴	۰۰۰۶	ضریب معناداری	
۱۴	۱۴	تعداد	
۰۰۳۳۱	۰۰۵۳	ضریب همبستگی پیرسون	قدرت مالی
۰۰۲۴۷	۰۰۰۵۱	ضریب معناداری	
۱۴	۱۴	تعداد	

فصلنامه مدیریت کسب و کار نوآورانه، شماره پنجاه و شش، زمستان ۱۴۰۱

سیستم‌های مدیریت کیفیت			
۰۶۸۹**	۰۶۳۲*	ضریب همبستگی پیرسون	
۰۰۰۶	۰۰۱۵	ضریب معناداری	
۱۴	۱۴	تعداد	
۰۵۲۷	۰۴۴۳	ضریب همبستگی پیرسون	اقتصادی بودن همکاری
۰۰۵۳	۰۱۱۲	ضریب معناداری	
۱۴	۱۴	تعداد	
۰۵۲۵	۰۴۰۳	ضریب همبستگی پیرسون	مدیریت لجستیک
۰۰۵۴	۰۱۵۳	ضریب معناداری	
۱۴	۱۴	تعداد	
۰۳۹۵	۰۲۷۸	ضریب همبستگی پیرسون	مسئولیت اجتماعی
۰۱۶۲	۰۳۳۵	ضریب معناداری	
۱۴	۱۴	تعداد	
۰۳۱۹	۰۱۸۶	ضریب همبستگی پیرسون	ثبات مدیریت و کارکنان
۰۲۶۶	۰۵۲۵	ضریب معناداری	
۱۴	۱۴	تعداد	
			*□ Correlation is significant at the .05 level (2-tailed)□
			**□ Correlation is significant at the .01 level (2-tailed)□

منبع: یافته پژوهشگران

همچنین، در بررسی همبستگی سطح دوم متغیرها ارتباط بین اعتبار برنده و انتخاب تأمین‌کننده مورد تأیید قرار گرفته است. بنابراین با توجه به این نتایج می‌توان گفت که مؤلفه‌های تحقیق بر اعتبار برنده تأثیرگذار بوده‌اند و اعتبار برنده عاملی بوده که بر انتخاب تأمین‌کننده تأثیرگذار بوده است.

جدول ۱۲- نتایج آزمون همبستگی پیرسون

اعتبار برنده		
انتخاب تأمین‌کننده	ضریب همبستگی پیرسون	۰۵۹۱*
	سطح معناداری	۰۰۲۶
	تعداد	۱۴
*. Correlation is significant at the .05 level (2-tailed).		
**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).		

منبع: یافته پژوهشگران

طراحی مدل بهینه انتخاب تأمین کننده با محوریت برندر شرکت ساپکو / اسلامی، شیخ و مهدی جو

بررسی و تأیید مدل

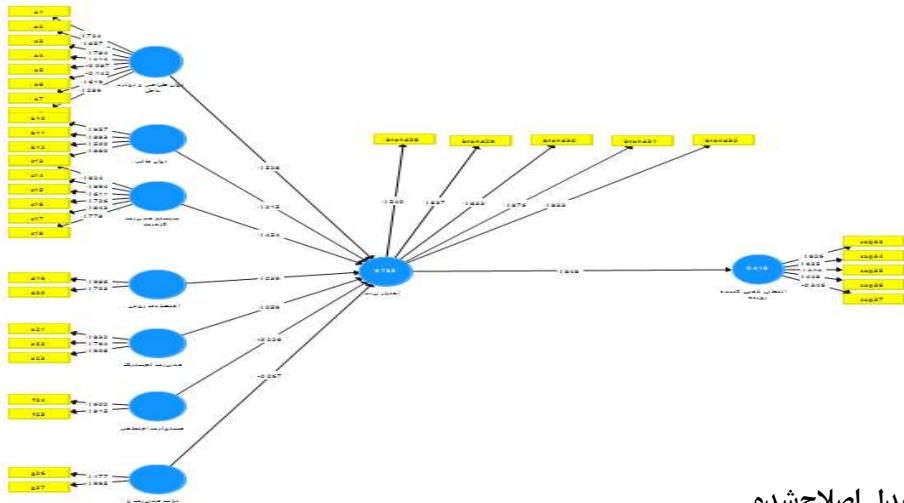
در مطالعات حوزه‌ی علوم انسانی و اجتماعی، تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش طبق فرآیندی با قالب کلی مشخص و یکسان صورت می‌پذیرد که مرتبط با آن روش تحلیل آماری متعددی تا به حال معروفی شده است. در این میان، مدل‌سازی معادلات ساختاری (SEM) که در اواخر دههٔ شصت میلادی معرفی شد، ابزاری در دست محققان جهت بررسی ارتباط میان چندین متغیر در یک مدل را فراهم می‌ساخت.

دو نسل از مدل‌سازی معادلات ساختاری

مدل‌سازی معادلات ساختاری تا این زمان، با دو نسل روش‌های تجزیه و تحلیل داده‌ها معروفی شده است. نرم‌افزارهای LISREL، AMOS، EQS و MPLUS چهار عدد از پرکاربردترین نرم‌افزارهای این نسل هستند. محققان دلایل متعددی را برای استفاده از روش پی‌ال‌اس (PLS) ذکر نموده‌اند. مهم‌ترین دلیل، برتری این روش برای نمونه‌های کوچک ذکر شده است. دلیل بعدی داده‌های غیرنرمال است که محققان و پژوهشگران در برخی پژوهش‌ها با آن سروکار دارند. در نهایت، دلیل آخر استفاده از روش پی‌ال‌اس، روابه‌رو نشدن با مدل‌های اندازه‌گیری سازنده است.

نتایج بررسی مدل در نرم‌افزار PLS

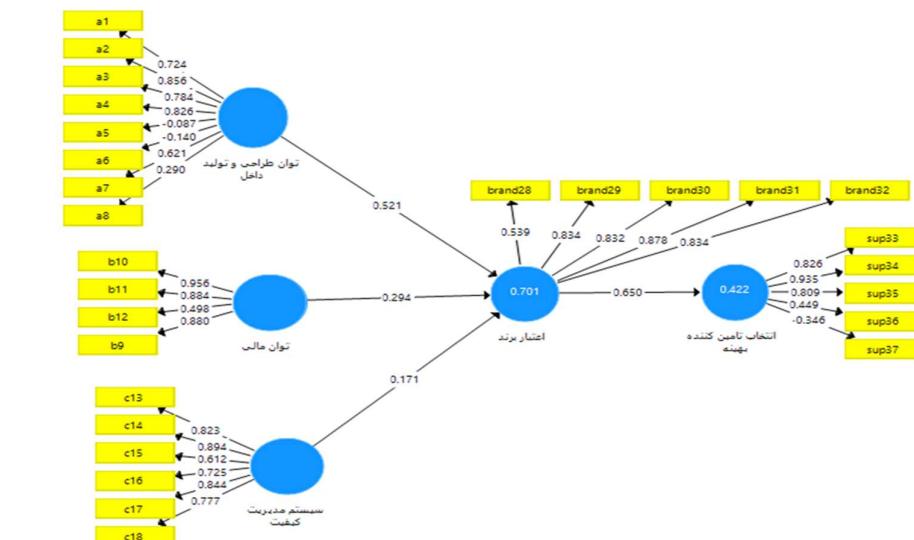
با توجه به نتایج بررسی مدل بارهای عاملی بین متغیرهای پنهان و آشکار بیشتر از مقدار ۰/۴ نشان‌دهنده این است که مدل، پایایی قابل قبولی داشته است. اما بررسی ضریب رگرسیونی متغیرها نشان می‌دهد که تنها مؤلفه‌های توان طراحی و تولید، سیستم‌های مدیریت کیفیت و توان مالی ارتباط قوی و مستقیم با اعتبار برنده داشته‌اند. نهایتاً ضریب تعیین مدل در این آزمون ۴۲،۰ درصد برآورد شده است. به این معنی که مدل ۴۲ درصد از تغییرات متغیر انتخاب سازنده از متغیرهای اعتبار برنده، توان طراحی و تولید، سیستم مدیریت کیفیت، توان مالی و... تأثیر می‌گیرد و ۶۸ درصد بقیه مربوط به عواملی است که یا قابل اندازه‌گیری نیست و یا قابل اندازه‌گیری است و در مدل در نظر گرفته نشده است.

مدل اصلاح شده

نهایتاً به حذف متغیرهای بی تأثیر، مدل اصلاح شده را می توان به صورت زیر ترسیم کرد. مشاهده می شود که با حذف متغیرها تغییر معناداری در ضریب تعیین پدید نمی آید و همچنان ۴۲ درصد از تغییرات انتخاب سازنده توسط مدل تبیین می شود.

به نظر می رسد به منظور تدوین مدل بهینه انتخاب سازنده شرکت ساپکو باید متغیرهای بیشتری را مورد بررسی و تحلیل قرار دهد تا درصد قابل قبولی از تغییرات را بتواند تحت پوشش قرار دهد.

طراحی مدل بهینه‌آنتخاب تأمین کننده با محوریت برندر شرکت ساپکو / اسلامی، شیخ و مهدی جو

نتیجه‌گیری

با توجه به نتایج آزمون تی استیودنت، از بین کل مؤلفه‌های تحقیق، مؤلفه‌های توان طراحی و تولید، اقتصادی بودن همکاری، مدیریت لجستیک، اعتبار برند و انتخاب تأمین کننده، وضعیت مناسبی از دید خبرگان تحقیق داشته‌اند و مؤلفه‌های توان مالی، سیستم مدیریت کیفیت، مسئولیت اجتماعی و ثبات مدیریت و کارکنان وضعیت مناسبی نداشته‌اند. از طرفی، در تحلیل معادلات ساختاری صورت گرفته، بارهای عاملی بین متغیرهای پنهان و آشکار بیشتر از مقدار $\frac{1}{4}$ نشان‌دهنده این است که مدل، پایایی قابل قبولی داشته است. اما بررسی ضریب رگرسیونی و میزان همبستگی متغیرها نشان می‌دهد که تنها مؤلفه‌های توان طراحی و تولید، سیستم‌های مدیریت کیفیت و توان مالی ارتباط قوی و مستقیم با اعتبار برند داشته‌اند (تأیید فرضیه‌های شماره ۱، ۴، ۲، ۹) و (رد فرضیه‌های شماره ۳، ۵، ۶، ۸). نهایتاً ضریب تعیین مدل در این آزمون 0.42 درصد برآورد شده است. به این معنی که در مدل تأییدشده نهایی 42% درصد از تغییرات متغیر انتخاب سازنده از متغیرهای اعتبار برند، توان طراحی و تولید، سیستم مدیریت کیفیت، توان مالی و... تأثیر می‌گیرد و 68% درصد بقیه مربوط به عواملی است که یا قابل اندازه‌گیری است و در مدل در نظر گرفته نشده است و یا قابل اندازه‌گیری نیست. با توجه به مدل نهایی تأییدشده ملاحظه می‌شود که با حذف متغیرها تغییر معناداری در ضریب تعیین رخ نمی‌دهد و همچنان 42% درصد از تغییرات انتخاب سازنده از مدل تأثیر می‌گیرد. نتایج حاصل از آزمون فریدمن درخصوص رتبه‌بندی متغیرهای تحقیق، شاخص اقتصادی بودن همکاری با تأمین کننده و اعتبار برند آن بالاترین وزن را به دست آورده‌اند. از طرفی، پایین‌ترین وزن مربوط به توان مالی و مسئولیت اجتماعی بوده است. این رتبه‌بندی نشان‌دهنده آن است که مهم‌ترین ویژگی از نظر پاسخ‌گویان اقتصادی بودن همکاری با تأمین کننده‌گان بوده است. همچنان در بررسی آزمون همبستگی پیرسون، در سطح دوم متغیرها ارتباط بین اعتبار برند و انتخاب تأمین کننده مورد تأیید قرار گرفته است. بنابر این با توجه به این نتایج می‌توان گفت که مؤلفه‌های تحقیق بر اعتبار برند تأثیرگذار بوده‌اند و اعتبار برند عاملی بوده که بر انتخاب تأمین کننده تأثیرگذار بوده است. لذا به‌نظر می‌رسد شرکت‌های تأمین کننده قطعات از جمله شرکت دانش‌بنیان میلان چسب که مطالعه موردنی مقاله جاری است، جهت حائز شرایط شدن برای انتخاب توسط شرکت‌های خودروساز به عنوان تأمین کننده برتر باشیستی به عوامل تأییدشده مدل از جمله توان طراحی و تولید، سیستم‌های مدیریت کیفیت، توان مالی و اعتبار برند خود اهتمام بیشتری در مقایسه با سایر متغیرهای مقاله داشته باشد.

فصلنامه مدیریت کسب و کار نوآورانه، شماره پنجم و شش، زمستان ۱۴۰۱

منابع

- 1) Alessandro Manello, Giuseppe Calabrese, (2018), "The influence of reputation on supplier selection: An empirical study of The European automotive industry, Journal of Purchasing and Supply Management, p. 1-9.
- 2) Dickson, G. W. (1966), "An analysis of vendor selection system and decisions", Journal of Purchasing" Vol. 2 (1), p. 5-17.
- 3) Muralidharan, C., Anantharaman, N., Deshmukh, s. g., (2002). "A Multi criteria group decision making model for supplier rating", Journal of Supply Chain Management 38(4), p. 22-33.
- 4) Humphreys, P. K, Wongb, Y. K and Chanb, F. T. S(2003), Integrating environmental criteria into the supplier selection process, Journal of material processing Technology, Vol. 20(1), p. 349-356.
- 5) Choy, K. L., Lee, W. B., Lau, H. C. W. and Choy, L. C., (2003), "a knowledge-based supplier intelligence retrieval system for outsource manufacturing" Journal of Knowledge-Based Systems Vol. 18. p . 1-17.
- 6) Dulmin, R. and Mininno, V. (2003), Supplier selection using a multi-criteria decision aid method, Journal of Purchasing & Supply Management, Vol. 9, P. 177–187.
- 7) Wang, Ge., Huang, S. H., Dismukes, J. P., (2004), Product-driven supply chain selection using integrated multi-criteria decision-making methodology, International Journal of production economics, Vol. 91. p . 1-15.
- 8) Zeger Degraeve, Eva Labor, Filip Roodhooft(2004). Total cost of ownership purchasing of a service: The case of airline selection at Alcatel Bell, European Journal of Operational Research,, Vol. 156 . p . 23-40.
- 9) Bharadwaj, N. (2004), Investigating the decision criteria used in electronic components procurement, Journal of Industrial Marketing Management, Vol. 33 . p. 317-323.
- 10) Lin, c. chow, w. s. madu, c. n. kuei (2005), "A Structural equation model of supply chain quality management and organizational performance", International Journal of Production Economics, p. 355. 365.
- 11) Fuh-Hwa Franklin Liu, Hui Lin Hai, (2005), The voting analytic hierarchy process method for selecting supplier, International Journal of Production Economics, 97(3), P. 308-317.
- 12) Araz . C, Ozfirat . P, Ozkarahan. I. (2007), An integrated multicriteria decision-making methodology for outsourcing management, International Journal of Computer and Operations Research, Vol . 34, P. 3738-3756.

طراحی مدل بهینه انتخاب تأمین کننده با محوریت برنامه ریزی سپکو / اسلامی، شیخ و مهدی جو

- 13) Shyura, Huan-Jyh, and Hsu-Shih Shih (2006), "A hybrid MCDM model for strategic vendor selection", journal of Mathematical and Computer Modeling, Vol. 44, P. 749-761.
- 14) Chan, F. T. S, Chan, H. K, IP, R. W. L, Lau, H. C. W, (2007), A decision support system for supplier selection in the airline industry, Proceeding of the Institution of Mechanical Engineers Part B- journal of Production Economics, 102(2), P. 289-301.
- 15) SU, D. Hou, J (2007), EJB-MVC oriented supplier selection system for mass customization, ", journal of Manufacturing Technology management, Vol. 18, P. 154-171.
- 16) Ha, S. H . Krishnan, R, (2008), A hybrid approach to supplier selection for the maintenance of a competitive supply chain, Expert Systems with Applications 34(2), P. 1303-1311.
- 17) Mendoza, A. Ventura, A, (2008), An effective method to supplier selection and order quantity allocation, Journal of Businnes and Systems Research, 2(1), p. 1-15.
- 18) Ho, w. Xu, X. Dey, P. K, (2010), Multi-criteria decision making approaches for supplier evaluation and selection: A literature review, European Journal of Operational Research, Vol, 202, P. 16–24.
- 19) Alwi, Sharifah Faridah Syed, Sulaiman Muhammad Ali, and Bang Nguyen, (2017). "The importance of ethics in branding: Mediating effects of ethical branding on company reputation and brand loyalty." Business Ethics Quarterly 27 (3), p. 393-422.
- 20) Brunk, Katja H, (2012). "Un/ethical company and brand perceptions: Conceptualising and operationalising consumer meanings." Journal of Business Ethics, 111 (4), p. 551-65.
- 21) Geçti, Fatih, and Hayrettin Zengin. 2013. "The relationship between brand trust, brand affect, attitudinal loyalty and behavioral loyalty: A field study towards sports shoe consumers in Turkey." International Journal of Marketing Studies 5 (2), p: 111.
- 22) Han, Sung Ho, Bang Nguyen, and Timothy J Lee. 2015. "Consumer-based chain restaurant brand equity, brand reputation, and brand trust." International Journal of Hospitality Management, 50, p. 84-93.
- 23) Latif, Wasib B, Md Aminul Islam, and Idris Bin Mohd Noor. (2014). "A conceptual framework to build brand loyalty in the modern marketing environment. " Journal of asian scientific research 4(10), p. 547.
- 24) Lin, Yi-Chin, and Pei-Wen Huang. 2012. "Effects of the big five brand personality dimensions on repurchase intentions: Using branded coffee chains as examples. " Journal of Foodservice Business Research, 15 (1). p. 1-18.
- 25) Chen Y. J. (2010). "Structured methodology for supplier selection and evaluation in supply chain " Journal of Information Sciences . p:123.

فصلنامه مدیریت کسب و کار نوآورانه، شماره پنجم و شش، زمستان ۱۴۰۱

- 26) Calabrese, G., Erbetta, F., 2005. Outsourcing and firm Performance: evidence from Italian automotive suppliers. Int. J. Automot. Technol. Manag. 5(4), 461-479.
- 27) Castelli, C., Florio, M., Giunta, A., 2011. How to cope with the global value chain: lesson from Italian automotive suppliers. Int. J. Automot. Technol. Manag. 11(3), 236-253.
- 28) Chanaron, J. J. . 2004. Relationships between the core and the periphery of the system automotive. Int. J. Automot. Technol. Manage. 4(2/3), 198-222.
- 29) Doran, D., 2004. Rethinking the supply chain: an automotive perspective. Supply Chain Manag: Int. J. 9(1), 102-109.
- 30) Fombrun, C. J. . 1996. Reputation: Realizing Value from the Corporate Image. Harvard Business school press, Boston. 9(4), 348-358.
- 31) Pulles, N. J. . Schiele, H. . Veldman, J., Huttinger, L., 2016. The impact of customer attractiveness and supplier satisfaction on becoming a preferred customer. Ind. Mark. Manag. 54, 129-140.
- 32) Manello, A., Calabrese, G. G., 2015. The restructuring of tier1automotive suppliers in Europe during the crisis. Int. J. Automot. Technol. Manag. 15(1), 80-95.
- 33) Manello, A., Calabrese, G. G., 2017. Firms survival rating and efficiency: new empirical evidence. Int. Manag. Data Syst. 117(6). 1185-1200.
- 34) Manello, A., Calabrese, G. G., Frigerio, p., 2016. Technical efficiency and productivity growth along the automotive value chain : evidence from Italy. Ind. corp. Change 25(2), 245-259.